

Duurzaamheidstransitiebudget Projecten 2023

Gemeente
Rotterdam

Voorwoord

Steden zijn grote vervuilers. Om de opwarming van de aarde tot twee graden te beperken, zoals overeengekomen is in het Parijs-akkoord uit 2015, zal ook Rotterdam zijn beste beentje moeten voorzetten. De 'Coalition for Urban Transitions' stelde (2021) dat steden hun CO2-uitstoot voor 2050 met negentig procent kunnen terugdringen. Dit door slim gebruik te maken van al bestaande technologieën en beleidsregels. Daar zetten we deze collegeperiode steviger dan ooit op in.

Het duurzaamheidstransitiebudget is er speciaal op gericht om bestaande duurzaamheidsinitiatieven – vanuit de gemeente of van onderop door particulieren opgezet – met extra geld te ondersteunen. Zo kan de energietransitie die we beogen worden versneld, en investeert Rotterdam tegelijk in de groene werkgelegenheid die deze projecten oplevert. Zo wordt er aan twee kanten van de brug naar een betere toekomst gebouwd.

De projecten zijn gericht op een schone stad en een toekomstgerichte haven, en bestrijken alle zijden van het duurzaamheids-spectrum: vergroening van de leefomgeving, het opwekken van zonne- en windenergie, waterstofproductie voor een circulaire stad en een reductie van het energiegebruik.

Het duurzaamheidstransitiebudget geeft niet alleen een overzicht van, en motivatie voor subsidieverdeling. Het laat ook zien hoe vele armen in de stad worden uitgestoken om te werken aan een schoner, gezonder en groener Rotterdam dat betaalbaar blijft voor iedereen. De betrokkenheid van zoveel mogelijk bedrijven, organisaties, en burgers heeft Rotterdam hard nodig om dit te bereiken.

Samen zetten we ons in voor een duurzame toekomst.

Chantal Zeegers
Wethouder **Klimaat**, Bouwen en Wonen

Inhoudsopgave

1. Het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB)
 - Inleiding
 - Advies en toetsing
 - Afwegingskader
 - Spelregels
2. Toegekende projecten DTB voor 2023
 - 0% lening voor verduurzaming VvE's
 - Rotterdams Burgerberaad
 - Rotterdam Circulair
 - Toekomstbestendig MKB – Duurzaam ondernemen
 - Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen
 - Toekomstbestendig MKB – Circulair ondernemerschap
 - Laadinfrastructuur
 - Toekomstbestendig MKB – Groeiversnelling MKB
 - Smart Energy Systems
 - Verduurzaming VvE's
 - Inzet Haven en Industrieel Cluster –aanvraag walstroom
 - Werkgeversaanpak Mobiliteit
 - Zero Emissie Stadslogistiek
 - Programma Zon
 - Proceskosten

1. Het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB)

Inleiding

Met het vaststellen van het coalitieakkoord is besloten tot de inrichting van een Duurzaamheidstransitiebudget ter grootte van 100 miljoen euro 'om de juiste innovaties in de regio te versnellen, ondernemers te ondersteunen, en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen. Er zijn in totaal 14 projecten toegekend voor 2023.

Het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) kan worden gezien als opvolger van het Energietransitiebudget (ETB) die werd ingezet tijdens de collegeperiode 2018 - 2022.

Het Duurzaamheidstransitiebudget raakt naast de portefeuille Klimaat, ook andere portefeuilles zoals die van **Economie** en **Mobiliteit** evenals Financiën en *Energiearmoede*. Door gezamenlijk op te trekken versterken we elkaar om de gestelde doelen te behalen.

Advies en toetsing

Projectvoorstellen die aanspraak willen maken op DTB-middelen worden aan het afwegingskader getoetst door de Adviescommissie. De Adviescommissie bestaat uit:

- een brede afvaardiging van inhoudelijke collega's van de gemeente, waardoor alle relevante thema's vertegenwoordigd zijn;
- DCMR voor toetsing op inhoudelijk criteria, zoals doorrekening CO₂ en luchtkwaliteit;
- business control voor advies en controle op de totale begroting en doelmatigheid.

Afwegingskader

Het afwegingskader is opgedeeld in drie onderdelen: basiscriteria, inhoudelijke criteria en organisatorische criteria.

De basiscriteria kunnen worden gezien als drempelwaarden om een aanvraag in te kunnen dienen bij het DTB: Het project dient een bijdrage te leveren aan CO₂-reductie nu of in de nabije toekomst, inclusief reductie in de CO₂-keten, het project kan voor het geheel of een deel van de kosten geen aanspraak kan maken op andere, beter passende financieringsvormen of dekking binnen de gemeente en het aangevraagde bedrag is 250.000 euro of hoger.

Bij de inhoudelijke criteria gaat het om een bijdrage aan de reductie van het gebruik van fossiele energie en de milieu-impact van grondstoffengebruik, verbeteren van de luchtkwaliteit, vergroten lokale werkgelegenheid, stimuleren innovatie in de energietransitie, bijdrage aan inclusieve, betaalbare energietransitie en tegengaan van (energie)armoede, concrete, zichtbare en lokale duurzame verbeteringen / resultaten voor de Rotterdammer, bijdrage aan klimaatadaptatie, bijdrage aan één of meerdere collegedoelestellingen op het gebied van klimaat, noodzaak voor inzet gemeentelijke middelen.

Organisatorische criteria: Integraliteit van projecten, de kans op cofinanciering, het revolverend karakter van een project, transparantie gemeentelijke middelen.

Spelregels

Tweemaal per jaar vindt er een herijking plaats en wordt het DTB opengesteld voor aanvragen. Deze nieuwe aanvragen kunnen bestaan uit het verlengen van lopende projecten (zonder extra middelen), het uitbreiden van lopende projecten (inclusief extra middelen) en het toevoegen van nieuwe projecten.

Noot: het DTB is slechts een onderdeel van het geheel aan gemeentelijke middelen voor inzet op duurzaamheid, naast onder meer reguliere exploitatiemiddelen en investeringen.

2. Toegekende projecten DTB voor 2023

In totaal zijn er veertien projecten toegekend. De cijfers betreffen afgeronde bedragen.

Projectnaam	Portefeuille	2023 (miljoen euro)	2024 (miljoen euro)
0% lening voor verduurzaming VvE's	Klimaat	4,15	0,00
Rotterdams Burgerberaad*	Klimaat	0,30	0,00
Rotterdam Circulair**	Klimaat	4,61	0,00
Toekomstbestendig MKB – Duurzaam ondernemen	Economie	0,60	0,60
Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen	Klimaat	2,66	3,18
Toekomstbestending MKB – Circulair ondernemerschap	Economie	0,71	0,91
Laadinfrastructuur	Mobiliteit	1,05	1,30
Toekomstbestendig MKB – Groeiversnelling MKB	Economie	0,15	0,20
Smart Energy Systems	Klimaat	1,35	1,35
Verduurzaming VvE's	Klimaat	0,69	0,99
Inzet Haven en Industrieel Cluster – aanvraag walstroom	Economie	1,00	1,00
Werkgeversaanpak Mobiliteit	Mobiliteit	0,95	0,00
Zero Emissie Stadslogistiek	Mobiliteit	0,27	2,56
Programma Zon	Klimaat	0,39	0,39
Proceskosten***	Klimaat	0,30	0,30
Totaal		19,17	12,79

* Burgerberaad is toegekend voor een jaar (2023), terwijl de aanvraag meerjarig was. In de ronde van november 2022 kennen we middelen toe voor de voorbereiding. Het is het voornemen om de middelen voor de uitvoering van de door het burgerberaad voorgestelde maatregelen in de tweede ronde van het DTB (in 2023) toe te kennen (dit legt mogelijk extra beslag op het DTB-budget) of via de begroting te financieren.

** Circulair is toegekend voor 1 jaar (2023). In Q1 van 2023 volgt nadere besluitvorming over het vervolg van het programma circulair en de verdere inzet op basis van een plan van aanpak (op te leveren in Q1 2023).

*** Binnen het DTB is een klein deel van de middelen bestemd voor de inzet van personeel, waaronder de dekking voor de fondsbeheerder en verder proceskosten voor het voorbereiden, realiseren en uitvoeren van de diverse projecten en begeleiding.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de veertien projecten.

0% lening verduurzamen VvE's

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	Bij de aanpak van het verduurzamen van de particuliere woningvoorraad zien we dat veel eigenaren in VvE's enkel kiezen voor het uitvoeren van de hoogstnoodzakelijke maatregelen vanwege hoge kosten/maandlasten. Dit project beoogt VvE's in staat te stellen te besluiten tot het duurzame scenario. Middel is een 0% rente lening via SVn met een lange looptijd (aangepaste zakelijke stimuleringslening). Als zodanig is het een verdere verbetering van de laagrentende lening die nu bestaat in het ETF. Het voorgestelde werkingsgebied betreft de focuswijken stedelijke vernieuwing ¹ zoals in de Omgevingsvisie 2040 De Veranderstad gedefinieerd. Binnen deze gebieden ligt een grote opgave met betrekking tot toekomstbestendig maken van de particuliere voorraad. Tegelijkertijd wordt in deze wijken weinig toegekomen aan het verbeteren van de energie labels. Verwachte bereik: 65 leningen (ongeveer 500 woningen).	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€4,15 mln	Doorlooptijd is vier jaar.
Advies Toekennen	Een instrument dat gericht is op eigenaren die geen middelen beschikbaar hebben om te investeren in het verduurzamen van de woning. Integraliteit met andere duurzaamheidsthema's door middel van een programmteam is geborgd. Sluit aan bij het doel betaalbare energietransitie en tegengaan van energiearmoede. Scoort hoog op de indicator betaalbare energietransitie en tegengaan van energiearmoede en de indicator zichtbare resultaten in de stad.	

¹ Schiebroek Zuid, Crooswijk, Oud Mathenesse, Bospolder, Tussendijken, Feijenoord, Afrikaanderwijk, Hillesluis, Bloemhof, Tarwewijk, Carnisse en Oud Charlois

Rotterdams Burgerberaad

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	Een van de afspraken uit het coalitieakkoord is dat we een Rotterdams Burgerberaad organiseren voor klimaat: een gelote groep Rotterdammers wordt gevraagd welke klimaatmaatregelen zij voorstellen om de klimaatdoelen voor 2030 te realiseren. Deze aanvraag geeft invulling aan deze afspraak. De organisatie is verdeeld in drie fasen: 1) Voorbereidingsfase (Q1-Q3 2023), 2) Organisatie (Q3 2023-Q1 2024) en 3) Uitvoering maatregelen (Q2 2024 en verder). Er wordt een Rotterdams Burgerberaad Klimaat georganiseerd dat 8 tot 10 keer bijeenkomt, waaruit voorstellen voor maatregelen voor het klimaat zijn gekomen van bewoners die een goede afspiegeling vormen van Rotterdam. Deze maatregelen worden, doordat het mandaat en financiën en de organisatiekracht voor de uitvoering van de maatregelen van tevoren goed georganiseerd zijn, voor het overgrote gedeelte ook in uitvoering genomen. De maatregelen dragen bij aan het realiseren van de klimaatdoelen voor 2030. Er is een uitvoeringsbudget van €1 mln. voorzien voor de hele collegeperiode. Voor grotere maatregelen dient apart geld georganiseerd te worden.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,3 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Gemengd beeld. Is het DTB het juiste middel? De maatregelen die het Burgerberaad voorstelt zullen op termijn een verlaging van CO ₂ kunnen realiseren. In deze ronde alleen de voorbereidingskosten dekken.	

Rotterdam Circulair

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	Het coalitieakkoord stelt dat het programma Rotterdam Circulair wordt voortgezet. Hiervoor heeft het College structureel budget toegekend voor het behoud- en de inzet van personeel. Incidenteel budget, afkomstig uit het DTB, is nodig voor de uitvoering van activiteiten binnen het huidige- en vervolgprogramma. Het vervolgprogramma zet in op het vergroten van onze impact door activiteiten uit te voeren binnen een zestal impactvolle agenda's: 1) Bouwen; Gebiedsontwikkeling, gebouwen en openbare ruimte; 2) Organische stromen; GFT, organische stromen in de buitenruimte en uit de industrie; 3) Consumptie; Focus op een aantal impactvolle stromen waaronder; Textiel, voedsel en plastics; 4) Opdrachtgeverschap en inkoop; We geven het goede voorbeeld en stimuleren circulaire innovatie in de markt; 5) Ondernemerschap; In de Stad en Haven; 6) Rotterdammers en de wijken; dichtbij, inclusief en vanuit de energie in de wijken. Bovenstaande agenda's schetsen de breedte van de circulaire opgave. Het is een opgave die meerdere maatschappelijke opgaves raakt en als gevolg verbinding heeft met meerdere bestuurlijke portefeuilles.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€4,61 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Overall een positief beeld. Het effect van de grondstoffenreductie leidt tot positieve effecten op de CO₂-reductie. De adviescommissie scoort het voorstel hoog op bijdrage aan reductie van (milieu-impact van) fossiele bronnen en/of grondstoffengebruik en zichtbare resultaten in de stad. De koppeling van de circulaire opgave aan de energietransitie is evident. Aandachtspunt is het aanboren van externe financieringsbronnen. Het betreft uitvoering van bestaand beleid en een intensivering is nu niet opgenomen.	

Toekomstbestendig MKB – Duurzaam ondernemen

Portefeuille	Economie, wethouder Robert Simons	
Beschrijving	We bieden het MKB met energiescans inzicht in de meest effectieve aanpassingen om hun energierekening te verlagen, praktische hulp bij de uitvoering van kleine maatregelen en subsidies om verduurzaming van hun pand en/of bedrijventerrein te realiseren. De gemeente geeft hier invulling aan door Energiescans voor alle MKB'ers aan te bieden. Met deze regeling worden ondernemers op praktische wijze ontzorgd met advies over energiebesparende maatregelen, zoals het beter inregelen van installaties, het aanbrengen van isolatie of de aanschaf van zonnepanelen en de aanvraag van subsidies. We bereiken de ondernemers door de succesvolle aanpak op bedrijventerreinen voort te zetten, door winkelgebieden te bezoeken en door alle individuele MKB-ondernemers gebruik te kunnen laten maken van een Energievoucher. Per jaar kunnen er ruim 400 ondernemers gebruik maken van een energie-voucher en kan de aanpak voor de detailhandel worden uitgebreid met 230 ondernemers per jaar.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,6 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	De Energievouchers zijn een stimulering voor het MKB om te verduurzamen. Hieraan worden diverse eisen gesteld, zodat meedoen niet vrijblijvend is. Hiernaast leidt meedoen tot actie, waarbij monitoring een belangrijk onderdeel vormt. Dit vinden wij belangrijke voorwaarden. Er wordt een impact verwacht op het vergroten van de lokale werkgelegenheid, het invullen van de arbeidsmarktvraag in duurzaamheidssectoren en/of vestigingsklimaat. En het project leidt mogelijk tot vrij zeker tot zichtbare resultaten in de stad en/of voor Rotterdammers.	

Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	We willen als gemeente dat woningen sneller, slimmer en socialer worden geïsoleerd. Hiervoor gaan we twee dingen doen: 1) Eigenaren via gebiedsgerichte aanpakken isolatie helpen. In 2023 starten we met drie aanpakken. We willen ongeveer 2.000 woningen bereiken. Focus op gebieden met woningen met relatief veel slechte energie labels (E, F, G), gebieden die niet in de nabije toekomst worden aangesloten op het warmtenet en gebieden waar relatief veel kopers wonen met een smalle beurs. 2) Eigenaren in de gebiedsaanpakken en verkenningen aardgasvrij een aanbod doen om hun woning te isoleren om de woningen voor te bereiden op midden- en lage temperatuur oplossingen. In de periode 2023-2026 slaan gemeente Rotterdam, woningeigenaren en externe partijen de handen ineen om 4.000 woningen te verbeteren, waaronder in ieder geval de woningen met een label E, F of G.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€2,66 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Laagdrempelig en focus op lage labels, dat is goed. Wat aanspreekt is dat het heel actiegericht is. Vanuit energiearmoede is er slechts een laag percentage grondgebonden koopwoningen, dus daarmee is het effect wat lager. Verwachte impact op bijdrage aan lokale werkgelegenheid en betaalbare energietransitie en tevens een hoge score op het tegengaan en voorkomen van energiearmoede.	

Toekomstbestendig MKB – Circulair ondernemerschap

Portefeuille	Economie, wethouder Robert Simons	
Beschrijving	De inzet op Circulair Ondernemerschap* is erop gericht om het primaire grondstofverbruik van het Rotterdamse MKB naar beneden te brengen. Tegelijkertijd stimuleren we met deze inzet het draagvlak, de groei en verankering van het circulair ondernemerschap in Rotterdam. Voor MKB-bedrijven levert dit kostenbesparingen op en toegang tot een groeiende markt voor circulaire producten en diensten. Bestaande MKB'ers bieden we informatie en advies door middel van het circulair loket en sectorspecifieke initiatieven m.b.t. aanpassingen in hun bedrijfsproces. Ook startende circulaire MKB'ers krijgen zo ondersteuning om hun start mogelijk te maken. Vernieuwend MKB met kansrijke vroege innovaties stimuleren we om hun groei en impact te versnellen. Per jaar dragen we bij 8-16 MKB ondernemers concreet bij aan hun vestiging, ontwikkeling en of groei. Een veelvoud bereiken we met informatie en advies. Daarmee draagt het project bij aan werkgelegenheid maar ook aan een forse verlaging van CO2-uitstoot, luchtvervuiling en overige negatieve milieu-impact. *Onze gemeentelijke inzet sluit aan op Europees en Nationaal beleid voor een klimaatneutraal2050.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,71 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Een positief beeld, goed voorstel. De score is hoog voor marktfalen; aantoonbaar dat bekostiging van de overheid hier noodzakelijk is. Externe financiering zien we als voorwaardelijk. Aandachtspunt: toekenning moet niet leiden tot demotivatie om andere fondsen aan te boren. Koppeling maken met project Rotterdam Circulair.	

Laadinfrastructuur

Portefeuille	Mobiliteit, wethouder Vincent Karremans	
Beschrijving	We zetten met de aanpak Nul emissie mobiliteit hard in op een versnelde transitie van fossiele naar elektrische aangedreven voertuigen (of indien elektrisch niet mogelijk waterstof). Hier zijn reeds belangrijke resultaten geboekt en dit heeft geleid tot een bovengemiddeld aantal elektrische kilometers binnen de stad Rotterdam. Rotterdam heeft voor 2025, samen met 30 andere gemeenten, een nul emissie zone voor stadslogistiek afgekondigd. Hiermee zal de groei van elektrisch voertuigen voor stadslogistiek ook gaan versnellen. Eerst de lichtere en later de zwaardere voertuigen. Rotterdam maakt onderdeel uit van de NAL-regio G4 (Nationale Aanpak Laadinfrastructuur), waarbij in de bestuursovereenkomst met het Rijk is afgesproken dat we laadinfrastructuur plaatsen voor alle voertuigen en binnenvaart op een manier dat het laden net zo makkelijk is als het laden van de mobiele telefoon. Rotterdam heeft in 2021 in de laadstrategie bepaald dat de groei niet belemmerd mag worden door een gebrek aan laadpunten. Tenslotte, elektrisch rijden is onmogelijk als je je auto niet kan opladen. Dit voorgestelde project is daarmee dan ook randvoorwaardelijk om de transitie naar elektrisch mogelijk te maken voor alle doelgroepen en voertuigtypes.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€ 1,05 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Overall een positief beeld. Scoort hoog op de indicator dat er geen beter passende financiering mogelijk is (geen bijdrage EU/rijk), de bijdrage aan reductie van (milieu-impact van) fossiele bronnen en/of grondstoffengebruik, zichtbare resultaten in de stad en dat de middelen in deze collegeperiode worden weggezet in concrete projecten. Het betreft een concrete maatregel die mede van belang is voor andere projecten, zoals de Zero Emissie Stadslogistiek en verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark. Aandachtspunt is mogelijkheden andere investeringsmiddelen betrekken.	

Toekomstbestendig MKB – Groeiversnelling MKB

Portefeuille	Economie, wethouder Robert Simons	
Beschrijving	Wil Rotterdam ook toekomstig economisch rendement, meer bedrijvigheid en nieuwe banen creëren op het terrein van duurzaamheid dan is het stimuleren van alleen verduurzaming niet voldoende. Investeren in vernieuwend ondernemerschap dat zich in de stad ontwikkelt is minimaal net zo belangrijk. Zodat nieuwe oplossingen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, ook uit onze stad vandaan komen. Vanuit economisch perspectief doen we dit op verschillende manieren. Door in te zetten op vier programma's en activiteiten wordt in brede zin geïnvesteerd in het innovatieklimaat van Rotterdam. Daarmee creëren we omstandigheden die de kansen vergroten voor bedrijven om te komen tot nieuwe oplossingen voor CO₂-reductie. Door vernieuwend ondernemerschap aan te jagen komt innovatie in verschillende sectoren op gang. Vervolgens is het noodzakelijk om innovaties binnen het MKB te richten en op te schalen zodat ze op grotere schaal toepasbaar zijn en effect hebben. Het draagt bij aan het brede draagvlak onder ondernemers in de stad en helpt de kleinere bedrijven uit de stad verder in hun groei. Daarmee is deze aanvraag een aanvulling op de andere DTB aanvragen, omdat het die projecten helpt om versneld te komen tot innovaties bij bedrijven die nodig zijn om de transitie door te maken.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,15 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Algemene beeld is voorzichtig positief. Dit t.a.v. de bijdrage aan lokale werkgelegenheid en innovatie in de energietransitie. Gericht op opschaling van kleinschalige initiatieven, waardoor een groot potentieel effect kan worden bereikt. Aandachtspunt is de precieze impact op gebied van CO ₂ .	

Smart Energy Systems (SES)

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	Het SES-programma is een bestaand innovatieprogramma gericht op het versnellen en faciliteren van de energietransitie. Het programma omvat 26 innovatieprojecten, die samen significante impact en resultaten opleveren voor de Rotterdamse energietransitie (CO ₂ besparing, MW duurzame opwek) en economie (banen/ fte, investeringen, innovatiekracht). Een divers portfolio met innovaties op systeemniveau (smart systems) en op het gebied van opwek, opslag, distributie/ transport. Hiermee draagt het SES-programma dus ook bij aan de economische transitie (banen/ fte, investeringen, innovatiekracht). Het continueren van het Smart Energy Systems programma in 2023-2026 resulteert concreet in 7 – 10 innovaties per jaar (afhankelijk van maximaal subsidiebedrag). Over de gehele looptijd betekent dat 28 tot 40 innovatieprojecten. De subsidieregeling hanteert zowel openstellingen voor specifieke thema's en opgaven als bredere openstellingen voor energie innovatie.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€1,35 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Overall is het beeld positief, met name de innovatie in de energietransitie (positieve score indicator). Aandachtspunt is de koppeling met de grondstoffentransitie.	

Verduurzaming VvE's

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	Bijna de helft van de woningvoorraad van Rotterdam bestaat uit appartementen in VvE's. Dit zijn vaak slecht geïsoleerde en niet goed onderhouden woningen, waar bewoners de hoge energieprijzen voelen in hun portemonnee. VvE-leden weten vaak niet waar ze moeten beginnen met verduurzaming of ervaren hier belemmeringen bij. Meer dan bij individuele eigenaren, is hier onafhankelijk advies en ondersteuning nodig. Deze aanvraag bestaat uit twee samenhangende faciliteiten: • Continuering en doorontwikkeling van VVE-010 als hét VvE loket in Rotterdam, en • Procesbegeleiding voor VvE's. Alle Rotterdamse VvE's kunnen (ad. 1) bij VvE-010 terecht voor algemene informatie en generiek advies over onderhoud en verduurzaming. Vervolgens (ad. 2) worden VvE's begeleid bij het met maken van een Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP), inclusief de daartoe benodigde besluitvorming binnen de VvE, marktvraag en financiering. Zodat er vervolgens daadwerkelijk maatregelen worden genomen.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,69 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Verduurzaming VvE's: vraag van de commissie was vooral of het een effectief instrument is. Wordt gezien als een belangrijk element voor de transitie in de stad wat de inwoners helpt. Scoort positief op de indicatoren Betaalbare energietransitie en tegengaan energiearmoede en marktfalen; aantoonbaar dat bekostiging van de overheid hier noodzakelijk is. Aandachtspunten zijn het waarborgen van de andere VvE aanpakken en hoe verduurzamen breed (materialen, laden, etc) een plek te geven.	

Inzet Haven en Industrieel Cluster –aanvraag walstroom

Portefeuille	Economie, wethouder Robert Simons	
Beschrijving	Samen met het Havenbedrijf heeft de gemeente haar ambitieuze doelen voor walstroom vastgesteld in de Walstroomstrategie, die in 2020 door de gemeenteraad en de directie van het Havenbedrijf is aangenomen. Walstroom is elektriciteitsvoorziening voor schepen die aangemeerd zijn, zodat ze hun generatoren kunnen uitzetten. Door groene elektriciteit te gebruiken in plaats van fossiele scheepsbrandstof worden emissies van CO₂, stikstof, fijnstof en zwavel gereduceerd. Ook wordt er flink minder geluid geproduceerd door schepen aan walstroom, wat in de stad resulteert in minder overlast voor bewoners en dieper in de haven deels in minder overlast, deels in meer geluidsruimte voor bedrijven. Als we inzoomen op de gemeentelijke uitvoering van het walstroomprogramma, dan ligt de focus op de walstroomprojecten die geluid en/of luchtkwaliteit verbeteren voor de bewoners van de gemeente Rotterdam. Het gaat dus om het stimuleren van walstroom voor kades in en dicht bij de stad. Het kan gaan om walstroom voor zeeschepen, maar ook voor binnenvaartschepen of riviercruiseschepen.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€1,0 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Overall een positief beeld, vanwege het verduurzamen en verschoneren van de scheepvaart wat een schonere leefomgeving oplevert. Scoort positief op zichtbare resultaten in de stad en op financiële hefboom (cofinanciering); aantoonbare private of publieke gecommiteerde investeringen door derden. Het Havenbedrijf en het rijk betrekken.	

Werkgeversaanpak Mobiliteit

Portefeuille	Mobiliteit, wethouder Vincent Karremans	
Beschrijving	De Werkgeversaanpak Duurzame Mobiliteit richt zich op de halvering van de CO₂ uitstoot van het werkgerelateerde verkeer - woon-werkverkeer en zakelijk verkeer - in 2030. Dit verkeer betreft globaal de helft van het personenverkeer. Dit vindt plaats door andere mobiliteitskeuzen: (meer) thuiswerken fiets, OV en bedrijfsvervoer, deelmobiliteit en elektrisch rijden. Het is een vierjarig programma waarin met alle bedrijven in Rotterdam afspraken worden gemaakt. De bedrijven zelf hebben een cruciale rol in het betrekken van nieuwe bedrijven. Naast de klimaatopgave op zich staan belangen van bedrijven centraal – beter marktpositie, bijdragend aan goed en aantrekkelijk werkgeverschap, kostenbeheersing en (eigen) bereikbaarheid. De ondersteuning van de transitie bij bedrijven en de ondersteuning van het bedrijsvennetwerk ligt bij uitvoeringsorganisatie Zuid-Holland Bereikbaar. De aanpak is tot nu toe zeer succesvol, na ruim een jaar zijn ca 50 Rotterdamse corporates bij de z.g.n. Klimaatalliantie aangesloten, goed voor 20% van de Rotterdamse werkgelegenheid. Voor (dit jaarprogramma) 2023 staat het betrekken van de MKB met meer dan 100 arbeidsplaatsen centraal. Deze bedrijven moeten volgens landelijke regelgeving hun CO₂-uitstoot gaan rapporteren, wat een goede basis biedt om gericht te verduurzamen. Daarnaast wordt de aanpak voor kleine bedrijven verder uitgerold. Onderdeel van het programma is de regionale opschaling in MRDH en provincie, integratie met de Minder Hinder werkgeversaanpak (gerelateerd aan het grootschalig weg onderhoudsprogramma de komende 10 jaar) en het verzorgen van co-financiering door collega-overheden. De integratie en afstemming op de gebiedsgerichte werkgeversaanpak van het wegen-onderhoudsprogramma zal door de urgentie binnen deze aanpak bijdragen aan een snelle implementatie van maatregelen meer richting 2025 dan 2030.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,95 mln	De aanvraag is voor 1 jaar, op basis van de resultaten van de aanpak en de gerealiseerde cofinanciering, mogelijk nieuwe (lagere) aanvragen voor jaren 2024 en verder zullen worden voorgelegd.
Advies Toekennen	Overwegend een positief beeld. Scoort een plus op mogelijk tot zeker zichtbare resultaten in de stad en dat middelen in deze collegeperiode worden weggezet in concrete projecten. Aandachtspunt dat een deel van de reductie buiten Rotterdam plaats zal vinden. Effect luchtkwaliteit is positief. Aandacht voor onderzoek mogelijkheden cofinanciering.	

Zero Emissie Stadslogistiek

Portefeuille	Mobiliteit, wethouder Vincent Karremans	
Beschrijving	Het aantal logistieke bewegingen in Rotterdam groeit. Het toenemende aantal bestel- en vrachtwagens dat hiermee gepaard gaat is een grote veroorzaker van CO₂ uitstoot en vieze lucht. Sinds 2014 werkt de gemeente Rotterdam vanuit het platform Logistiek 010 samen met ondernemers, bedrijven en kennisinstellingen om de stadslogistiek slimmer en schoner te maken: 1. Minder bestel- en vrachtwagens in de stad door vernieuwende logistieke concepten zoals logistieke hubs of cargobikes. 2. Geen uitstoot van schadelijke gassen door elektrisch aangedreven voertuigen. Om dit te bereiken heeft het vorige college van B&W – in samenwerking met de logistieke sector - besloten om op 1 januari 2025 een Zero Emissie Zone voor Stadslogistiek (ZES-zone) in te voeren, zoals vastgelegd in het Convenant ZES. Deze zone omvat grofweg het gebied binnen de ring van Rotterdam exclusief de aanliggende bedrijventerreinen. Vanaf 2025 moeten alle nieuwe zakelijke bestel- en vrachtwagens in deze ZES-zone uitstootvrij zijn. Uiterlijk in 2030 mogen er helemaal geen zakelijke bestel- en vrachtwagens met brandstofmotor meer de ZES-zone in.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,27 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Positief beeld, draagt bij aan de duurzaamheidsdoelen mede vanwege de integrale aanpak en relatie met de ZES-zone. Scoort positief op de indicatoren innovatie in de energietransitie, zichtbare resultaten in de stad en dat er deze collegeperiode mijlpalen worden behaald.	

Programma Zon

Portefeuille	Klimaat, wethouder Chantal Zeegers	
Beschrijving	In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen in 2026 3,2km² zonnepanelen te realiseren. De gemeentelijke inzet is gericht op het faciliteren van burgers, bedrijven en instellingen bij het wegnemen of verminderen van belemmeringen, kortom het versnellen van de aanleg van zonnepanelen. Wij doen dit door het beschikbaar stellen van informatie/communicatie, advies, begeleiding, onderzoek, monitoring, projectmanagement, kaders, het maken van keuzes, het faciliteren van initiatieven en het initiëren van projecten op gemeentelijke objecten en -gronden. Zelf realiseert de gemeente zonnepanelen op de geschikte - en beschikbare daken van haar eigen vastgoed. Deze DTB-aanvraag betreft een intensivering van de gemeentelijke inzet. 3,2* km² zonnepanelen in 2026 1,89 km² zon op daken: - Bedrijfsdaken/- terreinen/SDE - Energie van Rotterdam (collectieve zonnedaken) - Scholen - Gemeentelijk vastgoed - Pilot innovatie Prinsenland/Lageland (sportbedrijf) - Woco's, VvE's, particulieren 0,98 km² zon op/langs infra - A15/A38 - A20/A4 - Let the sun shine/RET - Parkeerterreinen (HCR en stedelijke uitrol) 0,60 km² Zon op land/water - Bestaande ontwikkeling drijvend zonnepark Slufter (HbR/RWS) - Uitvoering zonnepark Oranjebuitenpolder: besluitvorming rond, uitvoering gestart - Landscheiding Schiebroek 0,7 km² Overig: bestaand * Exclusief de groei van VvE's, particulieren en andere autonome groei wordt de reële opwekpotentie t/m 2026 ingeschat op 4,2 km² zonnepanelen. Dat is ruim meer dan de benodigde 3,2 km² zonnepanelen. Deze overmaat is nodig omdat in de praktijk niet alle zonpotentie daadwerkelijk wordt omgezet in zonnepanelen. Daarnaast brengt de actualiteit (wisselende) risico's die het eindresultaat negatief beïnvloeden. De mate waarin risico's een negatieve invloed hebben op het eindresultaat is vooraf niet te bepalen. Het programma zon zal daarom regelmatig moeten rapporteren over de voortgang en ontwikkelingen zodat, waar nodig en mogelijk, tijdig bijgestuurd kan worden.	
Kosten	2023	Collegeperiode
	€0,39 mln	Is meerjarig aangevraagd.
Advies Toekennen	Positief advies, omdat zon een belangrijke bijdrage levert aan reductie van (milieu-impact van) fossiele bronnen - en/of grondstoffen-gebruik. Scoort positief op de indicatoren zichtbare resultaten in de stad en overwegend positief op betaalbare energietransitie en het tegengaan van energiearmoede. Aandacht voor koppeling met andere thema's als circulair, MKB en VvE aanpak.	

Gemeente
Rotterdam